

Q. Discuss the nature and scope of Sociology of gender.

Ans: The sociology of gender is a branch of sociology that deals with the study of the social construction of gender roles, beliefs, and practices in society. The field of sociology of gender explores how gender is socially constructed and how this construction affects various aspects of life, including the economy, politics, education, family, and health.

The scope of the sociology of gender is vast and multifaceted. The field is concerned with a broad range of topics, including the history of gender roles and expectations, patterns of gender inequality, the impact of gender on work and family life, the impact of gender on health and well-being, and the role of gender in politics and social movements. Researchers in the field use a variety of qualitative and quantitative research methods, including ethnography, survey research, and statistical analysis, to explore these topics and gain a deeper understanding of the nature of gender and its impact on human society.

The nature of sociology of gender is rooted in the idea that gender is not a fixed, biological characteristic, but rather a social construct that is shaped and sustained by cultural norms, traditions, and institutions. The field attempts to understand the complex interactions between individuals and their social environments, exploring how gender roles and expectations are learned and internalized by individuals from an early age. It also examines how gender intersects with other social identities, such as race, ethnicity, class, and sexuality, and how these intersections create unique experiences of gender inequality and discrimination.

The sociology of gender has a number of theoretical perspectives, including social constructionism, feminism, and queer theory. These perspectives explore how gender is constructed through social interactions and relationships, and how it impacts power dynamics and societal hierarchies.

Some of the key topics within the sociology of gender include gender inequality, gender identity development, masculinity and femininity, gender-based violence, sexuality, and sexual orientation. Scholars in the field also examine how gender intersects with other aspects of identity, such as race, ethnicity, class, and religion.

In conclusion, the sociology of gender is a critical field of study that seeks to understand the social construction of gender and its impact on individuals and societies. It is a diverse and complex field, with a wide range of topics and theoretical perspectives. Through its research, the sociology of gender seeks to promote greater equality, advocate for social justice, and promote a better understanding of the diverse experiences of gender in our world today.

প্ৰশ্ন : লিংগৰ সমাজতত্ত্বৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

উত্তৰঃ লিংগ সমাজবিজ্ঞান হৈছে সমাজবিজ্ঞানৰ এটা শাখা যিয়ে সমাজত লিংগ ভূমিকা, বিশ্বাস, আৰু প্ৰথাৰ সামাজিক নিৰ্মাণৰ অধ্যয়নৰ সৈতে জড়িত। লিংগ সমাজবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰখনে লিংগ কেনেকৈ সামাজিকভাৱে গঢ় লৈ উঠে আৰু এই নিৰ্মাণে অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, শিক্ষা, পৰিয়াল, স্বাস্থ্যকে ধৰি জীৱনৰ বিভিন্ন দিশত কেনে প্ৰভাৱ পেলায়, সেই বিষয়ে অন্বেষণ কৰে।

লিংগ সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ বিশাল আৰু বহুমুখী। লিংগ ভূমিকা আৰু আশাৰ ইতিহাস, লিংগ বৈষম্যৰ আৰ্হি, কৰ্ম আৰু পাৰিবাৰিক জীৱনত লিংগৰ প্ৰভাৱ, স্বাস্থ্য আৰু মংগলৰ ওপৰত লিংগৰ প্ৰভাৱ, আৰু ভূমিকা আদি বহুতো বিষয়ৰ সৈতে জড়িত এই ক্ষেত্ৰখন ৰাজনীতি আৰু সামাজিক আন্দোলনত লিংগ। এই ক্ষেত্ৰৰ গৱেষকসকলে এই বিষয়সমূহ অন্বেষণ কৰিবলৈ আৰু লিংগৰ প্ৰকৃতি আৰু মানৱ সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে গভীৰ বুজাবুজি লাভ কৰিবলৈ নৃতাত্ত্বিক, জৰীপ গৱেষণা, পৰিসংখ্যা বিশ্লেষণকে ধৰি বিভিন্ন ধৰণৰ গুণগত আৰু পৰিমাণগত গৱেষণা পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰে।

লিংগৰ সমাজবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি এই ধাৰণাটোৰ পৰাই শিপাই আছে যে লিংগ কোনো নিৰ্দিষ্ট, জৈৱিক বৈশিষ্ট্য নহয়, বৰঞ্চ সাংস্কৃতিক নীতি-নিয়ম, পৰম্পৰা আৰু প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা গঢ় লৈ উঠা আৰু টিকিয়াই ৰখা এক সামাজিক গঠন। এই ক্ষেত্ৰখনে ব্যক্তি আৰু তেওঁলোকৰ সামাজিক পৰিৱেশৰ মাজৰ জটিল পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ বুজিবলৈ চেষ্টা কৰে, লিংগ ভূমিকা আৰু প্ৰত্যাশাসমূহ ব্যক্তিসকলে সৰুৰে পৰাই কেনেকৈ শিকে আৰু আভ্যন্তৰীণ কৰে সেই বিষয়ে অন্বেষণ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও লিংগই অন্যান্য সামাজিক পৰিচয় যেনে জাতি, জাতি, শ্ৰেণী, আৰু যৌনতাৰ সৈতে কেনেকৈ ছেদ কৰে আৰু এই সংযোগসমূহে লিংগ বৈষম্য আৰু বৈষম্যৰ অনন্য অভিজ্ঞতা কেনেকৈ সৃষ্টি কৰে, সেই বিষয়েও পৰীক্ষা কৰে।

লিংগৰ সমাজবিজ্ঞানৰ সামাজিক গঠনবাদ, নাৰীবাদ, বিচিত্ৰ তত্ত্ব আদি কেইবাটাও তাত্ত্বিক দৃষ্টিভংগী আছে। এই দৃষ্টিভংগীসমূহে সামাজিক পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ আৰু সম্পৰ্কৰ জৰিয়তে লিংগ কেনেকৈ গঢ় লৈ উঠে, আৰু ই ক্ষমতাৰ গতিশীলতা আৰু সমাজৰ স্তৰত কেনে প্ৰভাৱ পেলায়, সেই বিষয়ে অন্বেষণ কৰে।

লিংগ সমাজবিজ্ঞানৰ ভিতৰত কিছুমান মূল বিষয় হ'ল লিংগ বৈষম্য, লিংগ পৰিচয়ৰ বিকাশ, পুৰুষত্ব আৰু নাৰীত্ব, লিংগভিত্তিক হিংসা, যৌনতা, আৰু যৌন অভিমুখ। এই ক্ষেত্ৰৰ পণ্ডিতসকলে পৰিচয়ৰ অন্যান্য দিশ যেনে জাতি, জাতি, শ্ৰেণী, ধৰ্ম আদিৰ সৈতে লিংগে কেনেকৈ ছেদ কৰে সেই বিষয়েও পৰীক্ষা কৰে।

সামৰণিত ক'ব পাৰি যে লিংগৰ সমাজবিজ্ঞান হৈছে লিংগৰ সামাজিক নিৰ্মাণ আৰু ব্যক্তি আৰু সমাজৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ বুজিবলৈ বিচৰা এক জটিল অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰ। ই এক বৈচিত্ৰময় আৰু জটিল ক্ষেত্ৰ, ইয়াৰ বিষয়বস্তু আৰু তাত্ত্বিক দৃষ্টিভংগীৰ বিস্তৃত পৰিসৰ। ইয়াৰ গৱেষণাৰ

জৰিয়তে লিংগ সমাজবিজ্ঞানে অধিক সমতাক প্ৰসাৰিত কৰিব বিচাৰে, সামাজিক ন্যায়ৰ পোষকতা কৰে, আৰু আজিৰ আমাৰ পৃথিৱীত লিংগৰ বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ অভিজ্ঞতাসমূহৰ বিষয়ে ভালদৰে বুজিবলৈ প্ৰসাৰিত কৰে।